Posa a punt l'hort per la primavera - Taller al CB La Barraca del Carmel

Podeu trobar aquest document a:

https://seeds4c.org/PrimaveraCultiuCarmelaLaBarraca

Taula de continguts:

- Posa a punt l'hort per la primavera - Taller al CB La Barraca del Carmel
- Introducció
- 1. Activitat proposada: Preparar l'espai on cultivar
- 2. Reflexions diverses
    - 2.1. Què són les herbes oportunistes?
    - 2.2. Escollir espècies segons la temporada
    - 2.3. Sembra directa o a través de planter?
    - 2.4. Com regar les plantes?
- 3. Activitat proposada: Anomenar i decorar les jardineres
- 4. Activitat proposada: Posar canyes tutores a tomaqueres o enfiladisses
- 5. Activitat proposada: Adaptar el rec automàtic gota a gota a les taules de cultiu
- 6. Activitat proposada: Muntar rec gota a gota manual amb ampolles i conus de rec
- 7. Activitat final: Endur-se un mini test compostable amb enciam o maduixera
- 8. Reflexions i activitats per més endavant
    - 8.1. Com conservar les llavors que es produeixin?
    - 8.2. Quan plantar les llavors de Tomàquet mandó i altres varietats
- Enllaços

Introducció

Posa a punt l'hort per la primavera

Dissabte 9 de maig, a les 11 h

A càrrec de La Carmela Verdulera.

1. Activitat proposada: Preparar l'espai on cultivar

Treure restes de les plantes anuals de l'any anterior (Que no hagin sobreviscut a l'hivern), així com males herbes que hi hagi / herbes oportunistes.

2. Reflexions diverses

2.1. Què són les herbes oportunistes?

Fan la seva funció ecològica. Aprofiten l'oportunitat per creixer i reproduir-se quan es donen les condicions idònies per a elles, de temperatura, humitat, irradiància, nutrients, etc. algunes tenen usos tradicionals, tot i que s'han perdut amb el temps. Exemples:

Morella roquera

(*Parietaria officinalis*, també coneguda com blet de paret, herba de mur o herba de paret). Creix

a les parets. És una planta rica en sals potassi i flavonoides que havia estat utilitzada contra les malalties de les vies urinàries per les seves propietats diürètiques. Més informació[1]

Verdolaga

(*Portulaca oleracea*, també coneguda com enciam de patena, patena, porcellana, verdolaga silvestre i verdolagues). És molt abundant enmig dels conreus i dels horts de regadiu, de terra baixa i de muntanya mitjana. Forma part de les comunitats arvenses, és a dir, les que sovint s'anomenen com a "males herbes", tot i que s'utilitza per a l'alimentació humana, conreada o silvestre. Més informació[2]

Oxalis

(com el pa de cucut de bosc o Oxalis acetosella, que semblen "trèbols de 3 fulles"). Com les altres espècies del gènere Oxalis, les parts aèries d'O. acetosella contenen oxalats, la ingestió dels quals en gran quantitat pot suposar un risc per a la salut. Històricament s'usava per extreure l'oxalat de calci, mitjançant l'ebullició. També s'ha utilitzat O. acetosella, fresca, com un remei contra l'acidesa de l'estómac i les indisposicions del fetge i de la digestió. Més informació[3]

...

2.2. Escollir espècies segons la temporada

Avui portem tomaqueres, enciam (diverses varietats), blat de moro, alguna maduixera i patata per plantar. Algunes en forma de plàntula, i altres en forma de llavor.

A partir de llavors de la Fundació Tres Turons[4]. I plantules comprades a l'Hivernacle d'Horta[5], fonamentalment, ben a prop d'aquí.

2.3. Sembra directa o a través de planter?

Podem posar les llavors directament a les taules de cultiu a l'exterior? Què pot passar? (potser funciona, però de vegades no funcionarà... per què?)

2.4. Com regar les plantes?

- Maniga/manguera,
- Regadora manual,
- Rec manual alentit (ampolles a goteig lent, cordills mullats, etc)
- Rec automàtic programat (amb piles o sense!),
- Rec gota a gota fix o amb aixetes reguladores
- Distribució aixetes: ramificat, o en sèrie, ...

- Aigua de pluja o Aigua potable corrent
    - i si tora a haver-hi restriccions d'aigua per sequera com fa pocs anys a Barcelona?

Pensem per un moment com dissenyar sistemes que puguin perdurar en el temps amb mínim manteniment posterior, i amb poc consum energètic i poca o nul·la generació de residus (que siguin sostenibles)

3. Activitat proposada: Anomenar i decorar les jardineres

Anomenar i decorar jardineres segons els usos possible al Casal de Barri de la Barraca.

Per exemple, una pot anar destinada a **plantes (comestibles) aromàtiques**.

En tenim diverses plantes ja d'aquest estil preparades per avui:

- Alfàbrega
- Orenga
- Farigola

Una altra pot anar a altres **plantes (comestibles) no aromàtiques i enfiladisses**
En tenim preparades unes plàntules de:

- Tomàquet Mandó

I unes llavors de:

- Tomàquet Rosa de l'Etern
- Enciam Morella
- Enciam del Sucre
- Blat de Moro

Idealment no hauríem de deixar testos petits pel terra, tot hauria de quedar en jardineres o taules de cultiu més grans, i si pot ser, aixecades del terra.

Els més petits poden fer escriure o dibuixar alguna cosa que faci referència a cada jardinera, per tal d'enganxar-ho com a nom a sobre (sobre un full plastificat per a que aguanti la pluja 🙂)

4. Activitat proposada: Posar canyes tutores a tomaqueres o enfiladisses

Les tomaqueres, quan creixen, cauen pel pes de la planta i del fruït. Per tant, i per evitar que s'emboliquin massa i s'entrelliguen les plàntules, ens han recomanat que tot d'una que les posem a la taula de cultiu, les hi posem algunes canyes tutores per guiar el seu creixement.

Hi ha diverses estructures que es poden fer per guiar el creixement en sentit vertical. Però per ara, per avui, amb que hi posem alguna canya vertical al costat de la plàntula ja hi pot anar bé, per lligar amb fil de cànem o similar, la plàntula cap a dalt. O si calgués, o hi estem molt animades, podem fer travessers horitzontals per subjectat els pals de canya verticals amb algun altre pal horitzontal. I per a que s'aguantin millor, podem posar 2 pals verticals que s'ajunten a la part de dalt en forma de conus, on farem un llacet per fixar l'estructura. I llavors podem lligar amb fil de cànem les plàntules cap a alguna de les canyes verticals del conus, o dels travessers que empalem conus.

https://www.youtube.com/watch?v=h7_9mgXdHXc[6] (de https://www.youtube.com/@horturbaalbalco[7])

5. Activitat proposada: Adaptar el rec automàtic gota a gota a les taules de cultiu

Fins ara hi havia una estructura senzilla de rec dels mini testos que vam posar a l'estiu com a prova pilot. Ara que fem el canvi a les taules de cultiu, caldrà en algun moment canviar el sistema de rec per tal d'adaptar-lo a:

- les noves estructures (menor nombre d'unitats a regar),
- menor demanda d'aigua (ha baixat la temperatura i irradiació solar): tancar més les aixetes
- freqüència i durada de rec necessària:
    - cada quant regar ara?
    - durant quant de temps regar quan s'activi de nou el rec automàtic?
- revisar que les piles del programador de rec funcionen encara
    - posar piles recarregables (i recarregades) si n'hi ha al casal, per quan s'acabin les que venien d'origen amb l'aparell (quan s'acaben les piles, el sistema ja no rega)

Hi ha cert material i fotos per visualitzar diferents opcions, en aquesta altra pàgina, d'una xerrada que es va donar a un altre casal de barri no gaire llunya d'aquí:

- 220622 Sistemes de reg sostenible pel teu balcó

6. Activitat proposada: Muntar rec

gota a gota manual amb ampolles i conus de rec

Amb ampolles de 2L i conus de reg es pot aconseguir un sistema molt més lent i durable de rec gota a gota que pot durar moltes hores o fins i a alguns dies.

Veure per exemple:
https://memoria.afamontseny.com/Taller-de-Reg-Sostenible[8]

7. Activitat final: Endur-se un mini test compostable amb enciam

o maduixera

I per donar continuïtat al taller fet avui, per a les persones/famílies que vulgueu, us convidem a endur-vos alguna llavor d'enciam en un mini test compostable (amb got de cartró i terra d'hort ecològic) cap a casa.
I podria ser que hi hagués una madueixera per a sortejar entre les persones assistents.

I si voleu practicar el rec gota a gota a casa amb la família (fills, etc), no dubteu a demanar-nos un dels sistemes de rec gota a gota que haguem muntat avui al taller!

8. Reflexions i activitats per més endavant

8.1. Com conservar les llavors que es produeixin?

Per exemple, ja tenim flors amb llavors de les plantes d'alfàbrega que han estat creixent aquest estiu a la terrassa del primer pis de La Barraca.

8.2. Quan plantar les llavors de Tomàquet mandó i altres varietats

Ja tenim llavors de diverses varietats de tomàquet que ens han facilitat des de la Fundació Tres Turons.

Cal planter al febrer primer en viver/planter, i després, un cop tenim la plàntula, trasplantar-ho a la taula de cultiu.

Enllaços

- Grup de consum "**La Carmela Verdulera**"
  - https://lacarmelaverdulera.wordpress.com/[9]
  - https://www.instagram.com/la_carmela_verdulera/[10]

- Casal de Barri la Barraca del Carmel
  - https://www.barcelona.cat/casalsdebarri/la-barraca-del-carmel/ca[11]
  - https://www.instagram.com/casalabarracadelcarmel/[12]
  - https://ajuntament.barcelona.cat/casalsdebarri/es/detall/casal-de-barri-la-barraca-del-carm

el_99400618157.html[13]

- Fundació Adsis
  https://www.fundacionadsis.org/ca/barcelona[14]

- Fundació els Tres Turons
  - https://www.els3turons.org/[15]
  - https://www.barcelona.cat/barcelonainclusiva/ca/fitxa_fundacio_els_tres_turons___129.html[16]

- L'Hivernacle d'Horta
  https://www.hivernaclehorta.com/[17]

- Canal de Youtube "Hort Urbà al Balcó"
  https://www.youtube.com/@horturbaalbalco[18]

Noms alias d'aquesta pàgina:
CultiuPrimaveraCarmelaLaBarraca | TallerCarmelaTaulesCultiuPrimavera | PrimaveraCultiuCarmelaLaBarraca

---

[1] https://ca.wikipedia.org/wiki/Morella_roquera
[2] https://ca.wikipedia.org/wiki/Verdolaga
[3] https://ca.wikipedia.org/wiki/Pa_de_cucut_de_bosc
[4] https://www.els3turons.org/
[5] https://hivernaclehorta.com/
[6] https://www.youtube.com/watch?v=h7_9mgXdHXc
[7] https://www.youtube.com/@horturbaalbalco
[8] https://memoria.afamontseny.com/Taller-de-Reg-Sostenible
[9] https://lacarmelaverdulera.wordpress.com/
[10] https://www.instagram.com/la_carmela_verdulera/
[11] https://www.barcelona.cat/casalsdebarri/la-barraca-del-carmel/ca
[12] https://www.instagram.com/casalabarracadelcarmel/
[13] https://ajuntament.barcelona.cat/casalsdebarri/es/detall/casal-de-barri-la-barraca-del-carmel_99400618157.html
[14] https://www.fundacionadsis.org/ca/barcelona
[15] https://www.els3turons.org/
[16] https://www.barcelona.cat/barcelonainclusiva/ca/fitxa_fundacio_els_tres_turons___129.html
[17] https://www.hivernaclehorta.com/
[18] https://www.youtube.com/@horturbaalbalco